

71569

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

14 Aralık 2007

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 10234
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Milletvekili Attila KART tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/569 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur.

TEKEL'in 2004 yılında İspanya'dan 13.840.000 Euro bedel karşılığında ithal ettiği hard box (sert kutu) makinelerin alımı sırasında usulsüzlük yapıldığı, bu makinelerin yeni olmadığı, kullanılmış olduğu yolundaki iddialar, hem İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ne, hem de Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin kararlarına konu olmuştur.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi dosyanın kendisine intikalinden sonra, 48 gün içinde yargılamayı sonuçlandırmış ve 2. celsede, 09.11.2005 tarihinde tüm sanıklar yönünden beraat kararı vermiştir. Bu davaya her nedense hem TEKEL A.Ş. ve hem de Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlığı müdahil olmamıştır. Düzenleme Kurulu Başkanlığının, "kullanılmamış olma" şartının ihlal edildiğini tespit etmiş olmasına rağmen, ceza davasına müdahale talebinde bulunulmamış olmasının kayda değer ve sorgulanması gereken bir davranış olduğunu önemle ifade ediyoruz.

Öte yandan, Ankara 1. İdare mahkemesi, 21.12.2005 tarih ve 2004/3249 – 2005/1496 sayılı kararı ile hizmet alımı sözleşmesine konu olan sigara paketleme makine grubunun "tam ve yeni teknoloji olmayıp, kullanılmış olduğu" sonucuna varmış ve TEKEL A.Ş.'nin, Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlığının tesis ettiği işlemin iptali yolunda açtığı davayı reddetmiştir. Başka bir ifadeyle, ithal edilen makinelerin, sözleşmeye aykırı olarak, "tam olmadığını ve kullanılmış olduğunu" tespit etmiştir.

Bu arada, basına yansıyan bilgilere göre, İstanbul Gümrükler ve Muhafaza Başmüdürlüğü'nün, "Gümrük İdaresi'ne yanıltıcı beyan verme" suçlamasıyla yaptığı şikayet üzerine ilgili Savcılık, eylemi Kabahatler Kanunu kapsamında incelemiş ve itiraz yolu açık olmak üzere verdiği kararda, dönemin TEKEL Genel Müdürü Sezai Afif Ensari, Genel Müdür Yardımcılığı yapan şimdiki Genel Müdür Fahri Arıkan, Genel Müdür Yardımcısı Tekin Kaymakoglu, Hukuk Müşaviri Mine Batova, Sigara Sanayii İşletme Genel Müdür Yardımcısı Reyhan Almaç, Ticaret Dairesi Başkanı Musa Eroğlu, Ar-Ge Şube Müdürü Kazım Tekeli, Sigara Fabrikası Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Haldun Sağın ile Özelleştirme İdaresi Başkanı Metin Kilci ve TEKEL'in eski Muhasebe Müdürü İlhan Meriçer'in 5607 sayılı Kanun gereğince 43.830.634,00 YTL idari para cezasına çarptırıldıkları ve Kadıköy Sulh Ceza Mahkemesi nezdinde yaptıkları itirazın da reddedildiği öğrenilmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 10234
KONU :

14 Aralık 2007

-2-

Görüldüğü gibi, hem yargı süreci ve hem de bürokratik yapılanma adına vahim bir tablo vardır. Devlet yönetme sorumluluğuyla bağdaşmayan bir hal söz konusudur.

Bir taraftan usulsüzlüğün olmadığı, bir taraftan da yolsuzluğun bulunduğu dair muhtelif yargı kararları vardır. Milyonlarca euro tutarındaki kamu zararının sorumluları konusunda, açıklık kazanmayan bir süreç söz konusudur. Tesis ettiği idari işlemlerin gereğini yapmayan ve yasal yolları takip etmeyen bir *Düzenleme Kurulu* vardır.

Böylesine vahim bir sürece müdahale etmekten kaçınan ve gerçeğin ortaya çıkmasını engelleyen bir Maliye Bakanı portresi söz konusudur. Süreç bunu göstermektedir. Bu hususlar ilgi önergemizde belgeleriyle ifade edilmiş ise de, önergeye süresi içinde cevap vermeyen Maliye Bakanlığı iradesi ve bürokrasisi ortadadır.

Gelinen aşamada, 43,8 milyon YTL'na ulaşan idari para cezası konusunda, artık daha fazla tevil edilemeyecek ve gizlenemeyecek bir tablo ortaya çıkmıştır.

Süreci çok yönlü olması, *Gümrüklerden Sorumlu Devlet Bakanı, Adalet ve Maliye Bakanları'nı doğrudan ilgilendirmesi sebebiyle, işbu önerge Başbakanlık Makamı'na* yöneltilmiştir.

Bu gelişme ve bulgular karşısında aşağıdaki hususların cevaplandırılmasını talep etmek gereği doğmuştur;

SORU 1- İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü'nün başvurusu üzerine, ilgili Savcılığın ve itiraz üzerine Kadıköy Sulh Ceza Mahkemesi'nin verdiği kararın içeriği ve sonuçları nedir? Kimler hakkında hüküm kurulmuştur? Bu kişilerin görevleri nedir?

CEVAP 1- TEKEL'in sert kutulu sigara paketleme kapasitesini artırmak amacıyla açtığı "kiralama suretiyle hizmet alımı" ihalesi için gerekli izinlerin temin edilememiş olması üzerine, kiralamadan vazgeçilmiş ve makinaların sökülerek yurtdışına çıkartılması yükleniciden istenilmiştir. Gümrükten çıkış aşamasında, Gümrük Müsteşarlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından makinelere el konulmuş ve olayı incelemek ve soruşturmak üzere bir Gümrük Başmüfettişi görevlendirilmiş olup, makineler üzerinde yapılan ekspertiz çalışmaları neticesinde; "makinaların, yeni ve kullanılmamış oldukları ve 2004 yılında imal edildikleri" tespit edilmiştir. Düzenlenen 12.07.2006 tarihli 2 sayılı Raporunda, "Gümrük Mevzuatı ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu" yönünden yapılan incelemede mevzuata aykırı ve usulsüz bir işleme rastlanılmadığı, herhangi bir kişi hakkında "yasal takibatta bulunulmasına gerek olmadığı" sonucuna varılmıştır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 10234
KONU :

14 Aralık 2007

-3-

Gümrük Müfettişi tarafından düzenlenen Rapor üzerinde inceleme yapan Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, 29.09.2006 tarihli 2006/34025 Soruşturma No ve 2006/24042 No'lu Kararla, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na Muhalefet suçundan kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir. Bu karara İl Muhakemat Müdürlüğüne itiraz edilmiş, ancak Üsküdar 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.11.2006 tarihli Değişik İş No 2006/706 sayılı kararıyla bu itiraz reddedilerek anılan karar kesinleşmiştir.

İşlemleri "Kambiyo Mevzuatı" açısından incelemekle görevlendirilen Hazine Başkontrolörünün Gümrük Mevzuatı ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu yönünden İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına yaptığı suç duyurusunun intikal ettiği Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Gümrük Başmüfettişi'nin Raporu üzerine verilen ve bilahare kesinleşen "Takipsizlik Kararı" atlanarak, "evrakta sahtekârlık" suçlamasıyla soruşturma açılmış ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa muhalefet suçlamasıyla ve Kabahatler Kanunu'na göre "İdari Yaptırım Kararı" (idari para cezası) verilmiştir.

Cezanın muhatabı ilgililer tarafından Kadıköy Sulh Ceza Mahkemesi nezdinde itirazda bulunulmuştur. Kadıköy 1. Sulh Ceza Mahkemesi, kendisine intikal eden itirazla ilgili olarak 30.11.2007 tarihli duruşmada itirazların kabulüne karar vermek suretiyle "idari yaptırım kararını" kaldırmıştır.

SORU 2- İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi her ne kadar beraat kararı vermiş ise de, aksine olan 2 yargı kararı içeriği ve ayrıca Düzenleme Kurulu'nun görevini kötüye kullanması karşısında; İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesinin mezkur kararı yönünden Adalet Bakanlığının, Kanun yararına bozma talebiyle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına başvurmasını sağlayacak mısınız? Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu'nun; "kullanılmamış olma" şartının ihlal edildiğini tespit etmiş olmasına rağmen; bu işlemin gereğini yapmamış olması, ceza davasına müdahale talebinde bulunmamış olması karşısında; görevlerini kötüye kullanan yetkililer hakkında gerekli idari ve adli süreci başlatacak mısınız?

CEVAP 2- İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, açılan kamu davasında, 09.11.2005 tarih ve 2005/242 E., 2005/319 K. Sayılı Kararında; "İhalenin usulüne uygun yapıldığı, bilirkişi raporlarında da tespit edildiği gibi "makinelere kullanılmamış ve yeni olduğu, herhangi bir ödeme yapılmamış olması nedeniyle de herhangi bir Hazine zararının bulunmadığı" gerekçeleriyle beraat kararı vermiş olup, anılan Karar 17.11.2005 tarihinde kesinleşmiştir. Ancak, Gümrük Müfettişi'nin önerisi üzerine, münhasıran kambiyo mevzuatı bakımından inceleme yapmakla görevlendirilen Hazine Başkontrolörü'nün,

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 10234
KONU :

14 Aralık 2007

-4-

“Yargılamanın Yenilenmesi” istemiyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunması üzerine, İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi 29.06.2007 tarih ve 2005/242 E., 2005/319 K. Sayılı Kararı’yla; İTÜ Raporlarına dayanarak “yargılamanın yenilenmesi talebinin reddine” karar vermiştir.

Yargılamanın yenilenmesi talebine çıkış noktası yapılan idari yargı kararları, söz konusu makinelerin eski veya yeni olduklarının tespit ve tescili amacıyla değil, TAPDK’nın 4733 sayılı Yasa çerçevesinde inceleme yetkisi bulunmadığı iddiasıyla ve Kurul Kararlarının iptali istemiyle Ankara 1. ve 7. İdare Mahkemelerinde açılan davalarla ilgilidir.

SORU 3- Ağır Ceza Mahkemesi Kararında, her ne kadar “Kurum ve Hazine’nin zararı yoktur” denilmiş ise de; ortada iade edilen makine grubu sebebiyle kullanılmayacak durumda olan 2 trilyon TL tutarında poşet ve dil kartonu zararının varlığı söz konusu olmasına göre; bu zarara yol açanlar hakkında, zararın tazmini amacıyla adli süreci başlatacak mısınız ? Başlatmayacaksanız hangi yasal ve takdiri gerekçeyle bu süreci işletmeyeceksiniz?

CEVAP 3- Söz konusu üretim malzemeleri, bu malzemeleri kullanmaya uygun makineleri olan, TEKEL’in KKTC’de kurulu bağlı ortaklığı Kıbrıs Türk Tütün End. Ltd. Şti.ne bedeli karşılığında verilmekte olduğundan, atıl malzemedен dolayı bir zarar oluşmamıştır.

SORU 4- 43.8 milyon 8 YTL tutarında idari para cezasına çarptırılan ve yukarıda isimleri zikredilen bürokratların, bu görevlerini halen sürdürdükleri anlaşıldığına göre, bu süreçten sonra idari anlamda geçici önlemleri hemen alacak mısınız? Bu idari para cezasının tahsili yolunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır.

CEVAP 4- Kadıköy 1. Sulh Ceza Mahkemesi kendisine intikal eden itirazlarla ilgili olarak 30.11.2007 tarihli duruşmada, itirazların kabulüne karar vermek suretiyle “idari yaptırım kararlarını” kaldırmıştır.

SORU 5- Olayın boyutu, birden fazla Bakanlık bürokrasisini ilgilendiren özelliklerinin bulunması, yargı kararlarının ihlal edilmiş olması, kamu görevinin kötüye kullanılması sürecinin devamlılık kazanması ve himaye boyutlarına varması karşısında; tüm bu sürecin tahkiki ve gerçeklerin ortaya çıkması amacıyla; Başbakanlık Teftiş Kurulu veya Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından; doğmuş olan kamu zararının ve sorumluların tespitiyle; bu zararların tazmini ve sorumlular hakkında idari ve adli sürecin hemen başlatılmasını sağlayacak mısınız?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/
KONU :

10234

14 Aralık 2007

-5-

CEVAP 5- Bu konu, Kamu İhale Kurumu ile bu kurumun önerisi üzerine görevlendirilen Muhakkik, Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Başmüfettişi, Başbakanlık Müfettişleri ve Hazine Başkontrolörü tarafından Kamu İhale Mevzuatı, Gümrük Mevzuatı, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, Kuruluş ve Hazine zararının bulunup bulunmadığı gibi, olası tüm yönleriyle incelenmiş, soruşturulmuştur. Ayrıca, TEKEL ve Bağlı Ortaklıkları Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun sürekli denetimine tabi bulunmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı